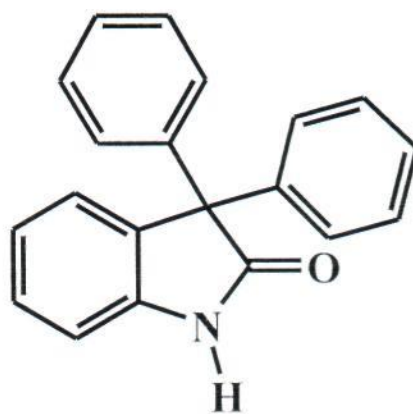

ПРОБЛЕМИ СИНТЕЗУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН ТА СТВОРЕННЯ НА ЇХ ОСНОВІ ЛІКАРСЬКИХ СУБСТАНЦІЙ

*Матеріали Української
науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті
доктора хімічних наук, професора
Павла Олексійовича Петюніна
(до 95-річчя з дня народження)*

26 лютого 2009 року
м. Харків

СИНТЕЗ И БИОЛОГИЧЕСКАЯ АКТИВНОСТЬ АРИЛАМИДОВ АМИНОКАРБОНОВЫХ КИСЛОТ	46
О.В. Гашкова, В.И. Панцуркин, И.П. Рудакова, Б.Я. Сыропятов, М.И. Вахрин	
ХІМІЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ 1-R-4-R¹-5- АМІНО-1,2,3-ТРИАЗОЛІВ(1Н).....	47
В.А.Георгіянець, Л.О.Перехода, С.В.Плис, А.В.Глуценко	
ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ СИНТЕЗ НОВИХ ПОТЕНЦІЙНИХ АНТИКОНВУЛЬСАНТІВ В РЯДУ ПОХІДНИХ 2-ФЕНІЛ- 5-МЕРКАПТО-1,3,4-ОКСАДІАЗОЛУ.....	48
В.А.Георгіянець, А.М.Демченко, Л.О.Перехода, Г.І.Гашко, К.С.Рядних	
ДОБУВАННЯ НОВОГО АНТИДЕПРЕСАНТА ТІАНЕПТИНУ ТА ЙОГО КІЛЬКІСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ.....	49
Н.В. Гончарук, І.Й. Галькевич	
СИНТЕЗ НОВИХ ПОХІДНИХ 1,1-ДІОКСО-4Н-1,4-БЕНЗОТІАЗИНІВ.....	50
ГРЕВЦОВ О.Ю., БОНДАРЕНКО А.Б., ЗАРЕМБА О.В., КОВАЛЕНКО С.М., ЧЕРНИХ В.П.	
СИНТЕЗ И БИОЛОГИЧЕСКАЯ АКТИВНОСТЬ ПИРАЗИН-2-ИЛ- АМИДОВ 1R-4-ГИДРОКСИ-2-ОКСО-1,2-ДИГИДРОХИНОЛИН-3- КАРБОНОВЫХ КИСЛОТ.....	51
Л.А. Гриневич, И.В. Украинец, О.В. Бевз	
ВАЛІДАЦІЯ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ФЕРМЕНТНОЇ ІНГІБУЮЧОЇ АКТИВНОСТІ АПРОТИНІНУ	52
О.І. Гризодуб, Д.А. Леонт'єв, Н.В. Денисенко, Л.А. Січкач	
НОВІ ФОСФОРВМІСТКІ СУКЦИНІМІДИ. СИНТЕЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ.....	53
Ю.І. Губський, О.В. Вельчинська	
СИНТЕЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ НОВИХ ПОХІДНИХ 2-МЕРКАПТОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ	55
Ю.І. Губський, О.В. Вельчинська, Л.А. Бутко, А.Б. Драпайло	
НОВІ БІОЛОГІЧНО АКТИВНІ ПОХІДНІ 2-МЕРКАПТОАНІЛІНУ.....	56
Ю.І. Губський, О.В. Вельчинська, В.В. Вільчинська, А.Б. Драпайло	
СИНТЕЗ НОВИХ НЕКОНДЕНСОВАНИХ СИСТЕМ 3 4- ТІАЗОЛІДОНОВИМ ТА 2-(3,5-ДИФЕНІЛ-4,5-ДИГІДРОПІРАЗОЛ-1-ІЛ)-2- ОКСОЕТИЛЬНИМ ФРАГМЕНТАМИ В МОЛЕКУЛАХ.....	57
Д.Я. Гаврилюк, І.О. Степаненко, Р.Б. Лесик	
ЗАМІЩЕНІ 3,5-ДИБРОМ-2-[3-(R-ФЕНІЛ)АКРИЛОЇЛАМІНО]- БЕНЗОЙНИХ КИСЛОТ, ЇХ СИНТЕЗ ТА БІОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ ..	58
С.Г.Ісаєв, Г.П.Жегунова, О.А.Близнюк, О.Л.Чикіна, Л.І.Боряк	

СИНТЕЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ НОВИХ ПОХІДНИХ 2-МЕРКАПТОБЕНЗОЙНОЇ КИСЛОТИ

Ю.І. Губський, О.В. Вельчинська, Л.А. Бутко, А.Б. Драпайло¹

Державний медичний університет ім. О.О. Богомольця

Україна, 01601, Київ-1, бульв.Т.Шевченка, 13 E-mail: наука@mnu.edu.ua

Інститут органічної хімії НАН України

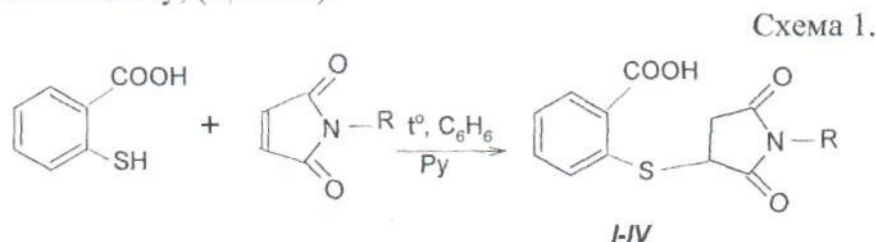
Україна, 02094, Київ-94, вул.Мурманська, 5 E-mail: ioch@bpci.kiev.ua

Робота присвячена синтезу нових потенційно біологічно активних сукцинімідів на основі N-заміщених малеїнімідів та 2-меркаптобензойної кислоти у якості сіркувмісткого синтону, дослідженню їх токсичності і протисудомної активності.

Як відомо з літературних джерел, найбільш перспективними сполуками з протисудомною активністю є заміщені сукциніміди, на основі яких було розроблено та успішно застосовуються у медичній практиці такі лікарські засоби, як етосуксід, фенсуксід та багато інших.

З метою отримання нових біологічно активних сукцинімідів нами була досліджена реакційна здатність N-заміщених малеїнімідів вступати в реакції з сіркувмісткими синтонами, а саме, з 2-меркаптобензойною кислотою.

Шляхом взаємодії 2-меркаптобензойної кислоти з N-заміщеними малеїнімідами у молярному співвідношенні 1:1 синтезовано оригінальні N-заміщені сукциніміди I-IV. Реакції проводилися у системі розчинників (бензол-піридин) при температурі 60-80 °С та перемішуванні реакційної суміші 3-10 годин з обробкою продуктів реакції розчином етилового спирту у воді (1:1) та безводним бензолом, фільтруванням, сушкою у вакуумі водострумного насосу, (схема 1).

де, R = -ortho-ClPh (I), -ortho-CF₃Ph (II), -para-CH₃Ph (III), -para-MorfPh (IV)

Для визначення середньотоксичної дози ЛД₅₀ синтезованих сполук використовували експрес-метод В.Б. Прозоровського [1]. Критерієм оцінки токсичності сполук I-IV вважався відсоток загибелі лабораторних тварин. Дослідження проводили на білих нелінійних мишах-самцях вагою 22,0±2,0 г; шлях введення – підшкірний. Експерименти показали, що сполуки I, II відносяться до середньотоксичних сполук, ЛД₅₀ їхне становить 750 мг/кг, 560 мг/кг, відповідно. Сполуки III, IV малотоксичні, ЛД₅₀ їхне становить 890 мг/кг, 1410 мг/кг, відповідно. При дослідженні протисудомної активності сполуки III критерієм оцінки вважався відсоток гальмування судомних ефектів у лабораторних тварин після введення коразолу. Сполука III, яка розчинялася у фізіологічному розчині, вводилася одноразово, підшкірно, за 30 хвилин до введення коразолу. Виявлено, що сполука III не проявляє даний вид активності, а навпаки, має виражений потенціюючий ефект на судомну дію коразолу, викликаючи кровотечі у піддослідних тварин.

Синтезовані фармакоформісткі сполуки I-IV є перспективними для подальшого вивчення їхніх фізіологічних властивостей.

1. Прозоровский В.Б., Прозоровский В.П., Демченко В.М. Экспресс метод определения средней эффективности дозы и ее ошибки // Фармакол. та токсикол. – 1978. – Т. 41, № 4. – С. 407-509.